

De colleges van B&W van de 21 MRDH-gemeenten,
Metrocov, Provincie Zuid-Holland, Qbuzz en Arriva

Datum
13 maart 2024

Onderwerp
Ontwerp-vervoerplannen 2025

L.S.,

Deze brief markeert de start van de reactietermijn voor de ontwerp-vervoerplannen voor 2025 van de OV-bedrijven in onze regio. Voor het eerst sinds de corona-periode wordt hiervoor de reguliere procedure gevolgd. Dit is conform het besluit van de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit op 10 januari 2024.

Afgelopen jaren was er geen reguliere vervoersplanprocedure mogelijk. Tijdens Corona was veel flexibiliteit noodzakelijk; aanpassingen van het OV werden toen betrokken bij de halfjaarlijkse herijkingen van het Transitieprogramma OV & Corona. In die periode zijn met grote regelmaat bestuurlijke sessies georganiseerd over de ontwikkelingen in het OV als gevolg van Corona, waarmee actieve betrokkenheid van gemeenten, colleges en raden werd geborgd.

In de Strategische Agenda was een opdracht opgenomen gericht op het herstel van het openbaar vervoer in de regio (opdracht 6). Met de besluitvorming in november 2023 (Bestuurscommissie Vervoersautoriteit) en december 2023 (Algemeen Bestuur MRDH) is deze opdracht uit de Strategische Agenda afgerond. Hierover heeft de Adviescommissie Vervoersautoriteit geadviseerd. Deze besluiten geven een stevige basis om te werken aan het OV in de komende jaren en daarna. Daarmee is ook het moment gekomen om de reguliere vervoersplanprocedure weer op te starten.

De vervoersplanprocedure is erop gericht u goed te betrekken bij de totstandkoming van de definitieve vervoerplannen 2025 van de OV-bedrijven, waarover 3 juli 2024 door de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit besloten zal worden. In januari en februari gaven gemeenten reeds ambtelijk aan welke toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen lopen en welke vervoerkundige wensen er zijn. Mede op basis van deze input zijn bijgaande vervoerplannen opgesteld.

Met deze brief sturen wij u de ontwerp-vervoerplannen 2025 van de vervoerbedrijven RET, HTM en EBS. In de concessies is afgesproken dat de vervoerders verantwoordelijk zijn voor het opstellen van deze plannen. In de vervoerplannen zetten de OV-bedrijven op het niveau van lijnvoering uiteen welke dienstregeling ze willen gaan rijden in 2025.

Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Telefoon 088 5445 100
E-mail: informatie@mrddh.nl
Internet: www.mrdh.nl

KvK nummer: 62288024
Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

contactpersoon
Maarten Batenburg

e-mail
m.batenburg@mrddh.nl

telefoonnummer
088 5445 274

uw kenmerk
-

ons kenmerk
109558

Bijlagen: 4
Ontwerp-vervoerplannen
EBS(2), HTM en RET

De MRDH heeft de ontwerp-vervoerplannen inmiddels getoetst aan de door Bestuurscommissie Vervoersautoriteit gestelde kaders en vereisten, zoals opgenomen in de programma's van eisen en de concessievoorwaarden.

De vervoerplannen zijn ook te vinden op <https://mrdh.nl/vervoerplannen>

In deze brief geven we de context waarbinnen de vervoerplannen tot stand zijn gekomen weer, benoemen we enkele belangrijke aandachtspunten en geven we aan hoe u kunt reageren op de vervoerplannen.

De staat van het OV begin 2024 in onze metropoolregio

De OV sector verkeert in een overgangperiode. Weliswaar uit de acute coronacrisis, maar tegelijk nog niet volledig hersteld. De vervoerplannen die u aantreft zijn dan ook kenmerkend voor deze overgangperiode. Een aantal relevante aandachtspunten lichten we graag nader aan u toe.

Financieel toekomstbestendige vervoerders.

Het besluit van de MRDH van december 2023 om 145 miljoen euro extra beschikbaar te stellen voor onze vervoerders heeft perspectief en rust bij onze vervoerders gebracht. Hierdoor kunnen vervoerders zich weer richten op de primaire opdracht: goed en kwalitatief OV voor de (toekomstige) inwoners en reizigers binnen de groeiende metropoolregio. Het maken van nieuwe vervoerplannen in een normale procedure hoort daarbij.

Significante afschalingen OV-aanbod door personeelstekorten.

U bent reeds bekend met enkele huidige afgeschaalde dienstregelingen als gevolg van personeelstekorten. Het is mogelijk dat het personeelstekort ook in 2025 en erna een significant effect zal hebben op het vervoeraanbod. Het daadwerkelijk haalbare aanbod van openbaar vervoer op de korte en middellange termijn wordt op dit moment dan ook sterk bepaald door de beschikbaarheid van personeel bij de OV-bedrijven.

Hoewel de verantwoordelijkheid voor goed opgeleid en genoeg personeel bij de OV-bedrijven ligt en hun voortdurende inspanningen gezien worden, is het belang van een goed openbaar vervoer dusdanig groot dat de MRDH opdracht heeft gegeven aan onderzoeksbureau om een scherper beeld te krijgen van de impact van deze problematiek op de OV-arbeidsmarkt en de maatregelen die getroffen kunnen worden om de impact voor de (toekomstige) reiziger te mitigeren en het OV-aanbod te maximaliseren. Het doel van het onderzoek is drieledig:

1. Een scherp, objectief beeld krijgen van de (impact) van de krapte op de OV-arbeidsmarkt;
2. Onderzoeken hoe de OV-bedrijven om (zijn) (ge)gaan met de personeelsproblematiek, welke genomen maatregelen al dan niet effectief zijn gebleken en daarmee of ze van elkaar kunnen leren;
3. En komen tot aanvullende aanbevelingen richting vervoerders of de MRDH of andere partners zoals gemeenten. Deze aanbevelingen kunnen gaan om arbeidsmarktmaatregelen, maar ook over mobiliteitsmaatregelen.

Hiermee kan een handelingsperspectief opgesteld worden om de arbeidsmarktproblematiek (verder) aan te pakken en het de negatieve impact op het vervoersaanbod te voorkomen.

Nog geen volledig herstel van Corona

Het OV in onze metropoolregio is qua reizigersaantallen nog niet terug op het pre-coronaniveau van 2019. Er zijn binnen ons OV-systeem, per concessie en per vervoerder bovendien verschillen in dit herstel, wat onderstaande tabel laat zien.

OV concessie/ modaliteit	% instappers jaar 2023 t.o.v. 2019
Metro RET	96,6
Tram RET	82,2
Bus RET	76,4
Tram HTM	88,9
Bus HTM	91,7
Bus EBS Haaglanden	95,5
Bus EBS VPR	86,6
Totaal MRDH	89,5

Hoofdpunten ontwerp-vervoerplannen 2025

Wij hechten eraan om in deze aanbiedingsbrief enkele aandachtspunten die een relatie hebben met de ontwerp-vervoerplannen te nader te benoemen. Dit om u de juiste context van een deze punten mee te geven. Het gaat om:

1. de tot en met eind 2024 opgeheven tramhaltes in Den Haag en Rijswijk
2. EBS: review/herijking van beide busconcessies
3. het voorstel van EBS voor 2 nieuwe buslijnen door de Maasdeltatunnel
4. de voorstellen van RET aangaande het tramnetwerk
5. mogelijk minder geld in 2025 voor de OV-bedrijven uit het Studenten OV-jaarkaartcontract (SOV)
6. slimmere inzet van middelen, niet meer middelen

Ad. 1. de tot en met eind 2024 opgeheven tramhaltes in Den Haag en Rijswijk

HTM stelt in haar vervoerplan voor om de tramhaltes die sinds januari 2022 met de tijdelijk gesloten zijn, in 2025 niet te heropenen. Vanuit vervoerkundig oogpunt is dit een verklaarbaar voorstel omdat het volgens de HTM leidt tot een significante tijdwinst voor een grote groep reizigers. De afgelopen periode is in overleg met Rijswijk en Den Haag gebleken dat er voor 3 of mogelijk 4 haltes mogelijk andere dan vervoerskundige redenen zijn om deze wel te heropenen, bijvoorbeeld ruimtelijke of maatschappelijke redenen. MRDH is hierover met de gemeenten Den Haag, Rijswijk en HTM in gesprek. Bij de besluitvorming door de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit op 3 juli zal een voorstel hierover onderdeel van de besluitvorming van de vervoerplannen zijn.

Ad. 2. EBS: review/herijking van beide busconcessies

De gesprekken tussen EBS en de MRDH over de herijking (review) van de concessies verlopen positief maar zijn nog niet afgerond. De inzet is om de voorstellen in de vervoersplannen voor 2025 aan te laten sluiten bij de uitkomsten van deze gesprekken. Uiterlijk in de vergadering van de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit van 3 juli zullen de uitkomsten van de gesprekken met EBS – en dus de review van de concessies - en alle vervoersplannen ter besluitvorming worden voorgelegd.

Ad. 3. het voorstel van EBS voor 2 nieuwe buslijnen door de Maasdeltatunnel

De MRDH, EBS en de meest betrokken gemeenten zien deze nieuwe buslijnen die door de Maasdeltatunnel rijden graag gerealiseerd. Echter, de tolheffing voor bussen maakt deze eventuele nieuwe buslijnen financieel complex. Er vinden dan ook gesprekken plaats met het ministerie van I&W om het openbaar vervoer van tolheffing uitgezonderd te krijgen. MRDH zet hierop in gelet de rol van het OV in de bereikbaarheid van onze (groeierende) regio, de verduurzamingsopgave en de onderhoudsopgave vanuit Rijkswaterstaat die de komende jaren het autoverkeer zal raken. Mocht I&W de (hoge) tolheffing op OV doorzetten zullen we u bij de besluitvorming over de vervoersplannen op 3 juli ook een voorstel doen hoe om te gaan met de gevolgen van de houding van het ministerie.

Ad. 4. de voorstellen van RET aangaande het tramnetwerk

De voorstellen voor wijzigingen in het tramnetwerk betreffen de eerste fase van de uitwerking van Plan Toekomstvast Tramnet, dat in juli 2023 door de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit is vastgesteld. De doelen van de voorstellen zijn om de reizigersaantallen weer te laten groeien: de frequentie gaat omhoog op lijnen waar veel potentie zit, de frequentie gaat omlaag waar goede alternatieven voor de reizigers zijn. Zo wordt de schaarse inzet van middelen en capaciteit beter verdeeld. Ook wordt met versnellingsmaatregelen de reistijd korter op enkele routes en krijgt het tramnetwerk een nieuwe éénvoudige en beter uitlegbare nummering.

Ad. 5. mogelijk minder geld per 2025 voor de OV-bedrijven uit het Studenten OV-jaarkaartcontract (SOV)

Op dit moment voert het ministerie van OC&W een onderzoek uit naar het post-Corona reisgedrag van studenten. Er is een gerede kans dat uit dit onderzoek komt dat er minder gereisd wordt door deze groep. Dit zou kunnen betekenen dat de OV-bedrijven per 2025 minder SOV-gelden gaan krijgen van dit ministerie. Dit kan daarom negatieve financiële gevolgen hebben voor de OV-bedrijven in Nederland. Om de financiële impact te mitigeren zou afschaling van de dienstregelingen een alternatief zijn, maar dat past niet bij de (groei-)opgave van onze regio, zoals verwoord in de Strategische Agenda.

Bij de besluitvorming door de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit op 3 juli zal een (proces)voorstel over dit risico onderdeel van de besluitvorming van de vervoersplannen zijn.

Ad. 6. slimmere inzet van middelen, niet meer middelen

De MRDH gaat voor 2025 uit van hetzelfde aantal dienstregelingskilometers en een gelijkblijvend exploitatiebudget als in 2024. Het aantal reizigers is immers nog altijd niet volledig op pre-coronaniveau. Met het vaststellen van *'Borging toekomstbestendig OV in de hele regio'* door de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit op 15 november 2023 een nieuw stabiel uitgangspunt voor de komende jaren. In de per 1 januari 2024 herijkte concessies van RET en HTM is afgesproken dat de vervoerders zich richten op verdere groei van de reizigersaantallen binnen de bestaande financiële kaders en het personeel en materieel dat zij beschikbaar hebben.

Uw reactie

RET, HTM en EBS geven met deze voorstellen invulling aan hun opdracht om binnen de door de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit op 10 januari 2024 gestelde financiële kaders een

passend OV-aanbod voor onze regio te bieden. De ontwerp-vervoerplannen 2025 van EBS, HTM en RET leggen we voor bij de colleges van B&W van de 21 gemeenten in de MRDH, het Metrocov, de Provincie Zuid-Holland, Qbuzz en Arriva met een reactieperiode van acht weken. De MRDH nodigt u van harte uit om een reactie te geven op deze voorstellen. De reactieperiode start op 13 maart en eindigt 10 mei 2024.

Mocht de deadline van 10 mei 2024 onverhoopt niet haalbaar zijn dan treden we graag in overleg om samen te bezien wat haalbaar is zodat de OV-bedrijven en de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit uw reactie tijdig kunnen meenemen in de besluitvorming.

Vervolg

Op 3 juli 2024 besluit de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit over de vervoerplannen 2025. Tevens stelt de Bestuurscommissie Vervoersautoriteit de Nota van Reactie vast. De ontwerp-vervoerplannen 2025 in combinatie met Nota van Reactie worden door de OV-bedrijven vervolgens uitgewerkt tot de dienstregelingen voor 2025. Op 5 januari 2025 starten de dienstregelingen 2025.

De MRDH kijkt uit naar uw reactie op de ontwerp-vervoerplannen 2025.

Namens de bestuurscommissie vervoersautoriteit MRDH,

Jeffrey Keus, portefeuillehouder OV-exploitatie

